



ประกาศ

เรื่องการยกเลิกบรรดาศักดิ์

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

และวันที่ ๑๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔)

ชาติชายที่พออารา

พล อ. พิษยนทร โยธิน

ปรีดี พนมยงค์

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ ว่า ประธานตรัสกัดิ์ ไม่ก่อ

ตอนที่ ๓๓ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤษภาคม ๒๔๘๕

ให้เกิดเอกสิทธิ์อย่างใด บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย  
 อันฐานันดรศักดิ์นั้น แต่เดิมได้มีระเบียบแบ่งเป็น ขศ บรรดา  
 ศักดิ์ และตำแหน่ง ละเพาะยศและตำแหน่งได้มีการแก้ไข  
 ตัดแปลงให้เข้ากับรูปของการปกครองในระบอบรัฐธรรมนูญ  
 เรียบร้อยแล้ว แต่บรรดาศักดิ์อันเป็นฐานันดรอย่างหนึ่งนั้น  
 ยังมีได้มีการแก้ไข การมีบรรดาศักดิ์หรือไม่นั้นมีได้เป็นข้อที่  
 ทำให้บุคคลได้รับผลปฏิบัติในทางกฎหมายต่างกัน ผู้มีบรรดา  
 ศักดิ์หรือไม่มีย่อมเสมอกันในกฎหมาย และในเวลาอันได้มี  
 ข้าราชการที่มีบรรดาศักดิ์ทั้งที่อยู่ในราชการ และนอกราชการ  
 ตั้งแต่ผู้มีบรรดาศักดิ์ชั้นสูงลงมาถึงผู้มีบรรดาศักดิ์ชั้นผู้น้อย  
 ได้ลาออกจากบรรดาศักดิ์เป็นจำนวนมาก แต่ก็ยังคงมีผู้  
 บรรดาศักดิ์บางคนยังคงดำรงอยู่ในบรรดาศักดิ์ยังมีได้ขอคืน  
 จึงดูเป็นการลักลั่นไม่เป็นระเบียบ ทั้งยังจะทำให้เข้าใจผิด  
 ไปว่า ผู้มีบรรดาศักดิ์นั้นจะมีสิทธิพิเศษดีกว่าผู้อื่นด้วย เหตุนี้  
 จึงเป็นการสมควรที่จะยกเลิกบรรดาศักดิ์ที่พระราชทานไปแล้ว  
 นั้นเสีย เพื่อแก้ความเข้าใจผิดอันอาจเกิดขึ้นได้ดังกล่าวแล้ว  
 และทั้งจะเป็นการดำเนินการแก้ไขให้เป็นไปโดยครบถ้วน  
 ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในเรื่องฐานันดรศักดิ์อีกด้วย

๑๕ พฤษภาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๓๓

จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ยกเลิกบรรดาศักดิ์อันมีราชทินนามเป็น เจ้าพระยา พระยา พระ หลวง ขุน เป็นต้น ซึ่งได้พระราชทานให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใด และผู้นั้นยังมีชีวิตอยู่ในวันประกาศนี้เสียสิ้นทุกคน ทั้งนี้แต่บัดนี้เป็นต้นไป แต่ถ้าผู้มีบรรดาศักดิ์ผู้ใด ประสงค์จะคงอยู่ในบรรดาศักดิ์ที่พระราชทานด้วยเหตุผลเฉพาะตัวผู้นั้น ก็ให้ชี้แจงขอรับพระราชทานพระมหากรุณาขึ้นมา เมื่อได้พิจารณาเห็นสมควรจะได้อนุญาตให้ผู้นั้นคงอยู่ในบรรดาศักดิ์ต่อไป

อนึ่ง ผู้ที่มีบรรดาศักดิ์ผู้ใด ประสงค์จะใช้ราชทินนามเป็นชื่อตัวหรือชื่อสกุล เพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งความดีงามในราชการจนได้รับพระราชทานราชทินนามนั้น และเพื่อเป็นสวัสดิมงคลแก่ตนหรือครอบครัวของตน ก็ให้ใช้ราชทินนามนั้นได้ ให้ผู้นั้นติดต่อกับกระทรวงมหาดไทยจัดการเสียให้ถูกต้อง

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๕  
เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ  
จอมพล ป. พิบูลสงคราม  
นายกรัฐมนตรี